

Moore in Menschenhand

Rašeliniště v rukách člověka

Die über viele Jahrhunderte als lebens- und kulturfeindlich geltenden Moore wurden seit dem Beginn des intensiven Bergbaus und der geregelten Forstwirtschaft vom Menschen genutzt und dabei stark verändert. Seit der Zeit der Aufklärung galt die Urbarmachung vermeintlich wertlosen Ödlandes als Kulturtat. Die Moornutzung führte bis heute zu einer nahezu vollständigen und irreversiblen Veränderung dieser Ökosysteme.

Mnohá staletí byla rašeliniště považována za životu a zemědělství nepříznivá stanoviště. Využívání rašelinišť započalo společně s počátky intenzivní hornické činnosti a lesního hospodaření. Od dob osvícenství bylo považováno obdělávání takzvaných bezcenných lad za kulturní prospěch. Využíváním rašelinišť došlo k výrazným a někdy také nevratným změnám těchto ekosystémů.

Torfabbau

Seit der Besiedlung des Erzgebirges nutzten die Menschen Torf, vor allem als Brennmaterial, Einstreu im Stall und Heilmittel in den Kurbädern. Als Gartenerde wird er bis heute verwendet.

Těžba rašeliny

Od dob osídlování Krušných hor využívali lidé rašelinu především jako hořlavý materiál, stelivo ve chlévě nebo léčebný prostředek v lázních. Dodnes je rašelina využívána jako zahradní zemina.

Bergbau

Mit dem Aufkommen des Bergbaues wurden die Gräben zur Wasserleitung und zum Holzflößen auch durch Moore gezogen. Im Zuge der Holzverknappung verwendete man Torf als Brennstoff in den Schmelzhütten.

Hornictví

S rozvojem hornictví byly budovány příkopy k vedení vody a plavení dřeva mimo jiné i přes rašeliniště. Kvůli nedostatku dřeva byla rašelina používána jako palivo dokonce i v hutích.

Forstwirtschaft

Aufgrund des ständigen Holz Mangels wurde Anfang des 19. Jahrhunderts beschlossen, Moorflächen zu entwässern und für den Holzanbau zu nutzen.

Lesnictví

V důsledku stálého nedostatku dřeva bylo na začátku 19. století rozhodnuto, že budou rašeliniště odvodněna a následně využívána k pěstování lesa - dřeva.

Landwirtschaft

In Ortsnähe dienten die vorher entwässerten Moorflächen zur Gewinnung von Heu und als Weide.

Zemědělství

Odvodněná rašeliniště v blízkosti obcí sloužila k pastvě nebo jako louky k získávání sena.

Foto 1/5: H. Schreiber, Foto 2: G. Agricola, Foto 3: A. Haupt, NP E/V, Foto 4: A. Kahl, NP E/V

Ziel3 | Cíl3

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
2007-2013. www.ziel3-cil3.eu

Evropská unie. Evropský fond pro regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti